

Videoesej *One new follower* avtoric **Eve Lukšič**, **Tinkare Moretti** in **Tanje Topić** je kompleksen in izredno dovršeno izpeljan spopad s temo evropske zgodovine s pomočjo filmskega medija. Medtem, ko nas pripovedovalka argumentirano vodi skozi tragedije dvajsetega stoletja vse do novega tisočletja in nam predoči ideje o naši potencialni prihodnosti, avtorice pred nas spretno nizajo neverjetno množico vizualnih referenc – od filmov, arhivskih posnetkov in novic, do animacije –, ki se s pomočjo intenzivne in zelo spretno montaže z lucidno pripovedovano zgodbo popolnoma zlijejo. *One new follower* ima nedvomno jasno zastavljeno idejo, ki se dobro povezuje z zastavljeno nalogo projekta *Poučevanje evropske zgodovine s filmom* in ki jo uspejo avtorice dobro kontekstualizirati v sedanjosti in prihodnosti. A izjemna moč dela izhaja iz vizualnega obilja podob in njihove uporabe: podobe gledalce posrkajo v pripovedovano zgodbo, jih presenetijo in navsezadnje – po končanem ogledu – pustijo globok vtis. Zato se je žirija odločila, da **videoeseju *One new follower* podeli prvo nagrado natečaja.**

Drugouvrščeni videoesej *Your name* od drugih del izstopa po inovativni premisi. Večina del se je evropske zgodovine lotila preko izpostavljanja makro zgodovinskih zgodb, zgodb velikih zgodovinskih premikov, ki so pripeljale do vojn dvajsetega stoletja, in osredotočanja na manipulacije družbenih mas. Avtorici **Nejka Guček Cvelbar** in **Anamarija Gole** pa sta na drugi strani ustvarili videoesej, ki se usmerja bolj v vizualno etnografijo in antropologijo in nikakor ni le očem prijeten vizualni poklon jugoslovanskemu partizanskemu filmu, ampak pomembno izpostavi spregledano plat velikih vojn: posameznike in njihove usode. Z nizanjem likov, ki se pojavljajo v izbranih filmih in se nam glasno predstavijo po imenu ali le-to glasno vzklikajo drugi, sta avtorici v delo vnesli povezavo zgodovinskih dogodkov in mikro zgodb posameznikov in posameznic, s tem pa sta gledalce spretno povabili k vključevanju v življenja prikazanih ljudi, ki jih ne moremo več gledati kot del brezimne mase.

Tretjeouvrščeno delo *Death field* avtoric **Sare Hotić** in **Ajle Šabić** izstopa po svoji vizualni izčiščenosti. Avtorici za svoje izhodišče vzameta vojno in njeno dokončno posledico, smrt. Tempo videoeseja se pomika od bolj dinamičnih posnetkov ljudi, ki jih vojaki zapirajo in vodijo v smrt, do skorajda popolnoma negibnih podob človeških glav v plinski celici, ki iz ptičje perspektive delujejo čisto dobesedno kot človeško polje smrti, prazne garderobe z oblačili mrtvih ali polja zloglasnega taborišča Auschwitz. Vizualne podobe pokrajini mrtvih ljudi, praznih pokrajini in praznih prostorov, ki nas opozarjajo na odsotnost, niso le spretna uporaba medija filma za grajenje zelene atmosfere, temveč tudi inovativen pristop k težavni temi prikazovanja zgodovine vojne in njenih smrtnih žrtev.

Žirija je posebej izpostavila še videoesej *Black and White* avtoric **Rebeke Satler**, **Megi Oblak** in **Zale Kantužar**. Delo se osredotoča na zgodovino rasnih razmerij in nasilja belcev nad temnopoltimi ljudmi, pri tem pa uporablja množico arhivskih posnetkov in fotografij. Zelo dobro strukturirano pripoved spremlja izjemen občutek za vizualne poudarke. Avtorice se ne bojijo tišine in teme, gledalcem pustijo premor za kontemplacijo videne razsežnosti – nasilje ni samo del naše zgodovine, ampak tudi, kot spretno izpostavijo avtorice same, naše sedanjosti. Tako videoesej dobro deluje na več ravneh: kot pripoved, informirana z zgodovino in družbeno-kulturnimi razsežnostmi diskriminacije, kot skorajda pedagoški poduk gledalcem in nazadnje kot avdio-vizualna delikatesa. Ker videoesej žal ni izpolnjeval enega od ključnih razpisnih pogojev, je pa delo vredno pozornosti, se je žirija odločila za častno omembo.